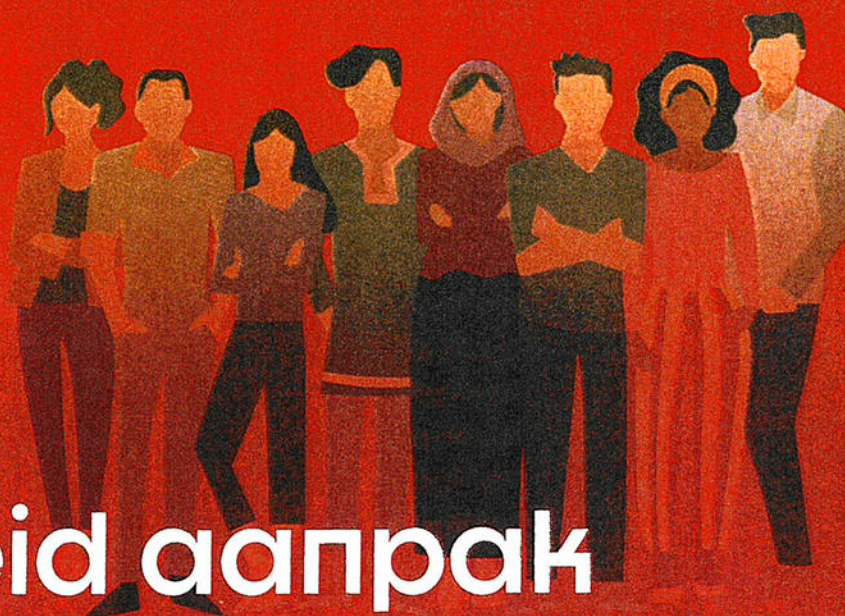

[beleid aanpak Radicalisering 2026 – 2030 }

Een coproductie van:

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Wat is radicalisering?	5
3. Waarom beleid radicalisering, wat is de urgentie?	8
4. Wat is de rol van de gemeente?	9
5. Wat zijn de regionale rollen of van ketenpartners?	10
6. Wat zijn onze ambities en acties?	13
7. Evaluatie	14
Bijlage: Definities	15

1. Inleiding

De gemeente Boekel, Maashorst en Land van Cuijk streven ernaar om betrokken en weerbare gemeenten te zijn waar ruimte is voor verschillende meningen en waar de principes van onze democratie en rechtsstaat worden beschermd. Radicalisering werkt ondermijnend, tast deze principes aan en ontwricht daarmee de samenleving. Daarom staan we als gemeenten, samen met onze ketenpartners, aan de lat om radicalisering te voorkomen en te bestrijden.

In het Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant 2023-2026 is het thema Maatschappelijke Onrust als prioriteit opgenomen:

'Als regio Oost-Brabant kunnen we niet de loop van de geschiedenis veranderen, we hebben geen invloed op internationale ontwikkelingen en we kunnen het internet niet vrijwaren van desinformatie of extremistische boodschappen. **Maar er is veel wat we wel kunnen doen.** Het blijft van belang om tijdig te herkennen als inwoners van onze regio radicaliseren. Awareness en urgentie zijn daarbij essentieel. Daarnaast is het voorkomen van verdergaande polarisatie een gezamenlijke opgave. Het versterken van het brede netwerk en het maatschappelijk middenveld en het weerbaar maken van onze samenleving blijven kern van deze aanpak.'

Ook de gemeenten kijken graag naar wat we kunnen doen om radicalisering te voorkomen. Daarom hebben we in ons Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 en Uitvoeringsplan Veiligheid 2025-2026 opgenomen dat we willen investeren in het vergroten van kennis en bewustzijn over de context en verschillende vormen van polarisatie, extremisme en radicalisering. Ook zetten we in op het vroegtijdig herkennen van signalen. Dit willen we zowel op verschillende niveaus binnen de gemeenten als bij onze samenwerkingspartners doen. We streven ernaar om een handelingsperspectief te bieden hoe signalen te herkennen en waar dit gemeld kan worden.

Per 1 juli 2025 is de Wet gegevensverwerking Persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten (hierna: Wet PARTA) in werking getreden. Deze wet markeert een belangrijke stap in de verdere versterking van de lokale aanpak van radicalisering en terrorisme. De burgemeester krijgt op grond van deze wet de wettelijke taak om een casusoverleg in te stellen en in stand te houden (de zogenoemde 'regierol'). Voor een goede invulling van deze regierol is het belangrijk om een beleids- en uitvoeringsplan op te stellen waarin de lokale visie, organisatie en werkwijze duidelijk zijn vastgelegd.

"Radicalisering wordt gekarakteriseerd door toenemend zwart-wit denken in combinatie met uitspraken tegen andersdenkenden."

Gezien voorgaande is het 'Beleid aanpak Radicalisering' opgesteld, dat momenteel voor u ligt. Dit beleid is tot stand gekomen na uitgebreide afstemming tussen de gemeenten van het basisteam Maas en Leijgraaf (gemeente Maashorst, gemeente Land van Cuijk, gemeente Boekel). Daarbij zijn zowel collega's van het Sociaal Domein als team Veiligheid betrokken geweest. Daardoor ligt de focus in dit beleid niet enkel op het veiligheidscomponent, maar ook op de zorg en ondersteuning die bij radicalisering relevant is. Daarnaast hebben verscheidene ketenpartners, zoals het Zorg- en Veiligheidshuis, input geleverd voor dit beleidsplan. In 2029 evalueren we het beleid en vindt er een mogelijke herijking plaats. Het bijgevoegde uitvoeringsplan loopt ook van 2026-2029.

"De hitserie Adolescence legt knap bloot hoe tienerjongens worden gemanipuleerd door kwaadwillende influencers. Figuren als Andrew Tate maken jonge mannen wijs dat ze achtergesteld worden, en dat dat de schuld is van het feminisme en 'woke'. De bijbehorende memes lijken onschuldig, maar vormen een opmaat naar Radicalisering."

Bron: Volkskrant 12 april 2025. Haro Kraak

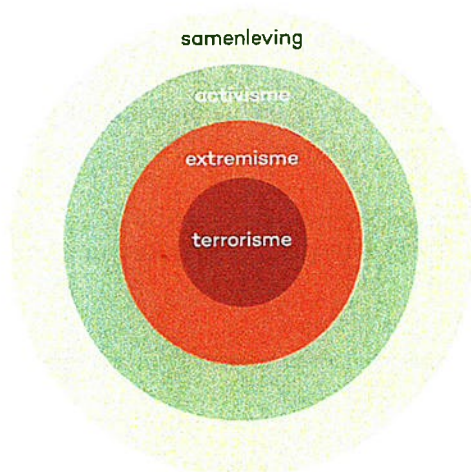
2. Wat is radicalisering?

Het begrip radicalisering kent vele modellen en theorieën, vanwege het complexe proces. De rode draad hierin is dat radicalisering wordt gekenmerkt door de verwerping van de legitimiteit van de bestaande rechtsorde. Met andere woorden: **iemand vindt het onacceptabel of onterecht hoe de samenleving georganiseerd is en hoe wetten in elkaar zitten**. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als mensen vinden dat het rechtssysteem onrechtvaardig is, of niet de belangen van alle burgers vertegenwoordigt.

2.1 Het proces

Het proces van radicalisering kan leiden tot niet-gewelddadige tactieken, bijvoorbeeld geweldloze demonstraties of online activisme, en tot gewelddadige en terroristische acties. Het omvat een proces van het ideologische en sociaal afzetten tegen de maatschappij.

Radicalisering is de groei naar extremisme en een (persoonlijk) veranderproces waarin sprake is van een groeiende bereidheid om diepgrijpende veranderingen in de samenleving na te streven of deze te ondersteunen. Dit kan leiden tot een afzondering van de samenleving. Bij het uiteindelijk op een ondemocratische wijze doorvoeren van veranderingen wordt er gesproken over extremisme en terrorisme. Stromingen waarin mensen radicaliseren kunnen bijvoorbeeld zijn: jihadisme, links-extremisme, rechts-extremisme, anti-institutioneel extremisme (soeverein), antisemitische of dierenrechten-extremisme.

Afbeelding: Proces radicalisering

Zoals de afbeelding hiernaast laat zien zijn er verschillende fasen waarin iemand zich kan bevinden die aan het radicaliseren is. De fase waarin iemand zich bevindt is niet onomkeerbaar. Dus een extremist kan ook weer richting een activist gaan. Echter is het wel zo dat een persoon veel sneller omhoog beweegt op deze ladder dan weer omlaag. Daarom is het vroeg signaleren, en dus inzetten op preventie, cruciaal in het radicaliseringsproces.

Belangrijk om te benoemen is dat kritiek en tegenspraak, zelfs als ze bijna de wet overtreden, essentieel zijn voor een goed werkende democratie. Het is daarom nodig om duidelijk onderscheid te maken tussen gewone kritiek en tegenspraak enerzijds, en het aanhangen van extremistische opvattingen anderzijds.

2.2 Waarom radicaliseert iemand?

De reden waarom iemand radicaliseert is persoonsafhankelijk en nooit hetzelfde. Er is daarom geen format of stappenplan wat gemeenten en ketenpartners kunnen volgen om deze mensen eenvoudig op te sporen. Wel zijn er signalen waarop we kunnen letten. Dit maakt het mogelijk om personen op tijd hulp te bieden en te voorkomen dat iemand radicaliseert.

Er zijn verschillende **voedingsbodems** die radicalisering kunnen bevorderen. Het is voor gemeenten en ketenpartners belangrijk om deze te herkennen, zodat hier preventief, waar mogelijk en gewenst, op ingezet kan worden. Enkele belangrijke voedingsbodems:

Sociaal isolement en uitsluiting: mensen die zich buitengesloten voelen van de samenleving, bijvoorbeeld door sociale, culturele of economische factoren, kunnen zich geïsoleerd en onbegrepen voelen. Dit kan een persoon gevoelig maken voor extremistische ideologieën, omdat dit hen een gevoel van gemeenschap of betekenis biedt.

Identiteitscrisis: personen die worstelen met hun identiteit, zoals jongeren die zich niet verbonden voelen met hun eigen cultuur of land, kunnen op zoek gaan naar groepen waar dit wel zo is. Extremistische groepen bieden soms een gevoel van samenhorigheid en duidelijkheid over wie ze zijn.

Gebrek aan perspectief: het gevoel van hopeloosheid door gesprek aan werk, een slechte economische situatie of slechte vooruitzichten kan mensen kwetsbaar maken voor radicalisering. Extremistische groepen kunnen hierop inspelen door een perspectief te geven.

Ongelijkheid en discriminatie: als mensen ongelijkheid, discriminatie of onrechtvaardigheid ervaren, op basis van etniciteit, religie of andere kenmerken, kan dit frustraties en wrok veroorzaken.

Politieke en ideologische invloeden: bijvoorbeeld extreme vormen van religie, politiek of nationalisme.

Geweld en conflicten: mensen die in conflictgebieden of gewelddadige situaties op groeien kunnen het geweld normaliseren en radicale opvattingen ontwikkelen.

Internet en sociale media: tegenwoordig kunnen mensen eenvoudig contact maken met extremistische organisaties via het internet.

Psychologische factoren

Invloed van familie, vrienden en sociale netwerken

Daarnaast zijn er triggerfactoren op een specifiek moment in het leven van een persoon, waardoor het proces van radicalisering in de sneltrein kan komen. Dit kan spelen op persoonlijk-, groeps- en samenlevingsniveau. Voorbeelden hiervan zijn:

Persoonlijk niveau: confrontatie met de dood, detentie, scheiding, gepest op school of negatieve ervaring met autoriteit.

Groepsniveau: verbreken sociale banden, groepsdruk, geconfronteerd worden met propaganda of bijvoorbeeld een ontmoeting met een ronselaar.

Samenlevingsniveau: oproepen van radicale organisaties, aanvallen op eigen groep, overheidsbeleid of uitspraken van politici.

Het is belangrijk om te beseffen dat deze voedingsbodems en triggerfactoren indicatoren zijn die iemand kunnen doen bewegen richting radicalisering, maar dat dit zeker niet altijd zo hoeft te zijn. Immers zal het overgrote deel van de samenleving nooit richting het extreme radicaliseren. Het zijn indicatoren die gemeenten en ketenpartners kunnen helpen om een inschatting te maken, en mensen kunnen helpen die persoonlijke, sociale, economische of ideologische problemen ervaren. Wanneer er door gemeenten en ketenpartners bijvoorbeeld vroeg wordt ingezet op hulp bieden bij iemand die sociaal geïsoleerd is, door te helpen bij een toekomstperspectief, kunnen ergere problemen worden voorkomen. Vaak is het niet zinvol om inhoudelijk in te gaan op de (extremistische) gedachtegang die iemand aanhangt, maar om juist te focussen op wat daaronder ligt. Mensen die bijvoorbeeld eenzaam zijn, willen ergens bij horen, en soms maakt het dan niet eens uit of dit extreem rechts of extreem links is. Gemeenten en ketenpartners moeten daarom focussen op de problematieken die daaronder liggen, de voedingsbodem en triggerfactoren.

3. Waarom beleid radicalisering, wat is de urgentie?

De kans op een terroristische aanslag in Nederland, door het NCTV het 'dreigingsniveau' genoemd, is vastgesteld op reëel (niveau 4 van 5). Dit volgt uit het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN). Het DTN beschrijft dat de terroristische dreiging op nationaal niveau de afgelopen maanden wederom is toegenomen. Het grootste risico komt vanuit jihadistische, rechts-extremistische en de anti-institutionele hoek.

De afgelopen jaren is er een duidelijke toename van complottheorieën en anti-overheidsgevoelens te zien in de samenleving. Dit sluimerend ongenoegen kwam tijdens coronacrisis meer aan de oppervlakte. Elk jaar worden we in Nederland geconfronteerd met het vrijkomen van (ex-)gedetineerden die eerder zijn veroordeeld voor extremistische of terroristische daden. Bovendien is het dreigingsniveau (de kans op een terroristische aanslag in Nederland) vastgesteld op 'reëel' (niveau 4 van 5). Dit laatste volgt uit het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN).^{*} Het DTN beschrijft dat de terroristische dreiging de afgelopen maanden wederom is toegenomen, als gevolg van onder meer de oorlog in Gaza, koranschendingen en de dreiging die voortkomt vanuit jihadistische netwerken. Uit het DTN volgt daarnaast dat de dreiging van personen binnen rechts-terroristisch online omgeving in stand blijft, dat normalisering van rechts-extremistisch gedachtengoed kan leiden tot acceptatie van geweld en dat er binnen het anti-institutioneel extremisme een kleine minderheid geweldsbereid is.

Daarnaast onderschrijft de inwerkingtreding van de Wet PARTA per 1 juli 2025 de urgentie om invulling te geven aan de regierol van de burgemeester. Het opstellen van een beleids- en uitvoeringsplan is daarbij essentieel om de lokale aanpak van radicalisering gestructureerd en verantwoord vorm te geven.

Radicalisering is niet alleen een (inter-)nationaal probleem. Het kan in elke gemeenschap, ongeacht grootte, cultuur of samenhang plaatsvinden. Eén persoon kan al een grote dreiging veroorzaken en dat maakt het van belang om als gemeenten waakzaam, alert, voorbereid en ingericht te zijn. Onze medewerkers en ketenpartners hebben daarbij een signaalfunctie. Als zij signalen van radicalisering herkennen en melden, kunnen zij een belangrijke bijdrage leveren aan het veilig houden van onze gemeenten. Dit beleid (en het bijbehorende uitvoeringsplan) biedt handvaten hoe we dit als gemeenten aanpakken.

^{*} Het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) wordt opgesteld door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). De laatste versie ten tijde van het schrijven van dit beleid dateert van juni 2025. [Kijk op de website.](#)

4. Wat is de rol van de gemeente?

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de preventie, signalering, handhaving, veiligheid en zorg op basis van onderstaande rollen. Er worden twee Aandachtfunctionarissen Radicalisering aangesteld die vanuit de gemeenten onderstaande rollen waarborgen en aanjagen.

Preventie	Door preventieve acties en voorlichting informeren we burgers en professionals wat zij kunnen bijdragen om radicalisering, polarisatie en extremisme te voorkomen. De gemeenten hebben een rol in het voorkomen van radicalisering door het wegnemen, dan wel verminderen, van de voedingsbodem. Het bevorderen van de maatschappelijke weerbaarheid door vroegsignalering van kwetsbare jongeren speelt daarbij een belangrijke rol.
Detecteren/ signaleren	Door het dagelijkse contact met inwoners vormen we de oren en ogen in de samenleving waarbij signalen kunnen worden opgevangen. Signaleren begint met kennis, zowel bij burgers als professionals. Om dit mogelijk te maken, is het van belang dat medewerkers, andere professionals en burgers weten wat radicalisering, polarisatie en extremisme is, hoe ze het kunnen herkennen en wat ze kunnen doen bij een vermoeden ervan.
Interveniëren	Wanneer er over een persoon signalen zijn van startende radicalisering dan kunnen de gemeenten samen met partners actie ondernemen om dit proces te doorbreken. Wanneer iemand zich in een vergevorderd stadium van radicalisering begeeft, dan is veranderen of deradicaliseren de laatste mogelijkheid. Ook dan zal worden ingegrepen om risico's te verkleinen. We staan in contact met ketenpartners en zorgen voor de onderlinge verbinding tussen deze partners om zo een effectieve aanpak neer te zetten.
Beleidsmaker	Als beleidsmakers zijn we verantwoordelijk voor het opstellen van een plan voor een sluitende aanpak, waarin alle gemeentelijke taken worden opgenomen. We sluiten zoveel mogelijk aan bij andere beleidsvelden.
Regisseur van de integrale aanpak	Als gemeenten zijn we de spil in de integrale aanpak. We staan in contact met ketenpartners en zorgen voor de onderlinge verbinding tussen deze partners om zo een effectieve aanpak neer te zetten waar we regie op voeren.
Verantwoordelijk voor juiste zorg en ondersteuning	De gemeenten zijn samen met ketenpartners niet enkel verantwoordelijk voor de detectie en interventie bij radicalisering, maar heeft ook een zorgplicht om de (mogelijk) radicaliserende persoon en zijn/haar omgeving de juiste ondersteuning en zorg te bieden.

5. Wat zijn de regionale rollen of van ketenpartners?

Gemeenten spelen een belangrijke rol in het voorkomen van sociale spanningen en radicalisering. Juist op lokaal niveau is er kennis van de sociale context en zijn veranderingen zichtbaar bij jongeren en volwassenen. De gemeenten kunnen dit echter niet alleen. Zij werkt nauw samen met onder andere de politie en andere organisaties om de gemeenten veilig en leefbaar te houden. Hieronder werken we de rol van de verschillende samenwerkingspartners uit.

5.1 Programmaraad Maatschappelijke Onrust en Expertteam Maatschappelijke Onrust

De Programmaraad Maatschappelijke Onrust is het strategisch bestuurlijk platform voor extremisme, radicalisering (alle vormen van religieuze en politieke radicalisering), polarisatie en maatschappelijke spanningen. Hierin nemen onder andere een afvaardiging van burgemeesters, NCTV, politie en OM zitting.

Het Expertteam Maatschappelijke Onrust is het ambtelijk gremium dat enerzijds de Programmaraad voedt en ondersteunt en anderzijds zijn de deelnemers voor hun collega's in de basisteams, zoals Maas en Leijgraaf, het aanspreekpunt voor deze onderwerpen. Het Expertteam bestaat uit vertegenwoordigers van de politie, het Openbaar Ministerie, de beide Zorg- en Veiligheidshuizen, het Regiobureau Integrale Veiligheid en ambtelijke medewerkers Veiligheid of Zorg uit elk basisteam in onze regio.

5.2 Zorg- en Veiligheidshuis NOB en Weegtafel

Het Zorg- en Veiligheidshuis Noordoost-Brabant (ZVH NOB) is een samenwerkingsverband tussen experts op het gebied van straf-, bestuurs-, & civiel recht, sociaal domein en zorg. Samen wordt complexe en onveilige problematiek aangepakt om overlast, criminaliteit en radicalisering terug te dringen. Op het gebied van radicalisering ondersteunt het Zorg- en Veiligheidshuis gemeenten door advies te geven bij vermoedens van radicalisering en ondersteunt indien nodig bij het inbrengen van een signaal op de Weegtafel. De Weegtafel is adviesorgaan waarin specialisten van gemeenten, Openbaar Ministerie en politie, maar ook bijvoorbeeld de Raad voor de Kinderbescherming en Reclassering Nederland maandelijks onder leiding van het Zorg- en Veiligheidshuis mogelijke signalen van radicalisering bespreken. Samen kijken zij of de casus integraal moet worden opgepakt, voor de juiste hulp en de veiligheid van de samenleving. Indien een signaal volgens de partners aan de Weegtafel integraal moet worden opgepakt, komt de Weegtafel met een advies tot Persoons Gerichte Aanpak (PGA) en dient de driehoek toestemming te geven om de casus tot een PGA te maken. Indien een casus een PGA is geworden, ondersteunt het Zorg- en Veiligheidshuis de gemeenten bij de aanpak en uitvoering van de PGA. De burgemeester is vervolgens, op grond van de Wet PARTA, verantwoordelijk voor het opzetten en in stand houden van het casusoverleg.

5.3 Driehoek en Vierhoek

De driehoek is het overlegorgaan tussen de officier van justitie, politiechef(s) en burgemeester. Zoals hierboven al is aangegeven, kan in het driehoeksoverleg besloten worden om een casus tot PGA te maken, zodat deze integraal met alle partners kan worden opgepakt en alle informatie mag worden gedeeld. Wanneer ook de wethouders zorg aansluiten spreken we van de vierhoek. In het driehoeksoverleg worden onder andere afspraken gemaakt over de inzet van de politie op de lokale prioriteiten en de

aanpak van criminaliteit. In het vierhoeksoverleg worden onderwerpen op het snijvlak van zorg en veiligheid besproken. Het onderwerp radicalisering wordt besproken in het driehoeksoverleg en zo nodig ook in het vierhoeksoverleg.

5.4 Politie en justitie

Politie en justitie zijn verantwoordelijk voor de strafrechtelijke (repressieve) aanpak van radicalisering. Politie en justitie spelen echter ook een belangrijke rol bij de preventie en signalering van radicalisering. Ook zij kunnen namelijk een signaal inbrengen bij de bovengenoemde Weegtafel en op deze manier een integrale aanpak starten bij vermoedens van radicalisering.

5.5 Maatschappelijke partners: scholen, jongerenwerkers, religieuze organisaties en hulpverleners

Maatschappelijke partners hebben een belangrijke rol bij preventie, signalering en hulpverlening rondom radicalisering. Onder andere scholen, jongerenwerkers, religieuze organisaties en hulpverleners signaleren vroegtijdig risicogedrag en kunnen vroegtijdig passende hulp bieden om radicalisering te voorkomen. Zij helpen bij het herkennen van tekenen van radicalisering en zorgen ervoor dat zorgwekkend gedrag onder de aandacht van de gemeenten komt. Een sterke samenwerking tussen gemeenten, politie en maatschappelijke organisaties is noodzakelijk voor een effectieve preventieve aanpak van radicalisering.

5.6 Overige partners: NCTV, LSE, ROR en ESS

De **NCTV** (Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid) is binnen de Rijksoverheid verantwoordelijk voor terrorismebestrijding, cyber security, nationale veiligheid, crisisbeheersing en de aanpak van statelijke dreigingen. De NCTV maakt onder andere de tweejaarlijkse (al eerder benoemde) DTN die een globale analyse van radicalisering, extremisme en de nationale en internationale terroristische dreiging tegen Nederland. Ook ondersteunen zij gemeenten bij de aanpak van radicalisering.

Het **LSE** (Landelijk Steunpunt Extremisme) is een organisatie die zich richt op het omgaan met mensen die (mogelijk) geradicaliseerd zijn en hun omgeving. Het doel van het LSE is om bij te dragen aan een veilige leefomgeving in Nederland. Door het LSE wordt individuele begeleiding en familieondersteuning geboden aan personen die extremistische overtuigingen hebben, betrokken zijn (geweest) bij extremistische netwerken, of die worden verdacht van of zijn veroordeeld voor extremistische strafbare feiten. Ook ontwikkelen zij handreikingen, factsheets, methodieken, intervisie, trainingen en wetenschappelijke publicaties.

Het **ROR** (Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering) traint professionals bij onder andere gemeenten in de preventie en aanpak van radicalisering en extremisme. Met diverse leeractiviteiten voorzien zij onder andere gemeenten van actuele kennis en kunde over radicalisering en extremisme.

De ESS (Expertise-unit Sociale Stabiliteit) houdt zich bezig met maatschappelijke spanningen, polarisatie en de preventie van radicalisering. Zij adviseren (jeugd) professionals, gemeenschappen en de (lokale) overheid, verbinden ze met elkaar en bieden praktijkkennis aan.

5.7 Casuïstiek en privacy

Wanneer een signaal aanleiding geeft om te bespreken tijdens de weegtafel en/of een persoonsgerichte aanpak (PGA) te starten, worden persoonsgegevens gedeeld en verwerkt. De Wet PARTA, die op 1 juli 2025 is ingevoerd, zorgt voor een duidelijke wettelijke basis voor deze gegevensuitwisseling en -verwerking. De wet bepaalt wie welke gegevens mag verwerken, waarom deze gebruikt mogen worden en onder welke voorwaarden.

De burgemeester is volgens de Wet PARTA verantwoordelijk voor het opzetten en in stand houden van het casusoverleg. In de praktijk gebruikt de burgemeester hiervoor de faciliteiten van het Zorg- en Veiligheidshuis. Dit gebeurt via een mandaat, waarmee het Zorg- en Veiligheidshuis namens de burgemeester (een deel van) de regierol uitvoert. De burgemeester blijft echter zelf verantwoordelijk en draagt die verantwoordelijkheid niet over aan het Zorg- en Veiligheidshuis.

De Wet PARTA sluit aan bij de al bestaande manier van werken rondom de persoonsgerichte aanpak van radicalisering en legt deze nu officieel vast. Tot 1 juli 2025 was deze aanpak vooral gebaseerd op het landelijke modelconvenant, dat werd aangevuld met lokale afspraken over zaken als informatiebeveiliging, het doorgeven van signalen aan de weegtafel en de verwerking van gegevens. De Wet PARTA vervangt het modelconvenant voor wat betreft de regels over gegevensverwerking en zorgt zo voor één vaste, wettelijk verankerde werkwijze. Deze sluit aan bij de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS), waar de Zorg- en Veiligheidshuizen onder vallen.

In artikelen 13 tot en met 19 van de Wet PARTA zijn verschillende waarborgen opgenomen voor de zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens binnen het casusoverleg. Deze bepalingen gaan onder andere over de rol van de rechtmatigheidsadviescommissie, de beveiliging en logging van gegevens, geheimhouding, de verplichting tot periodieke audits en het opstellen van een openbaar jaarverslag. Deze bepalingen zorgen ervoor dat de verwerking van persoonsgegevens binnen de persoonsgerichte aanpak van radicalisering op een zorgvuldige en transparante manier is geregeld.

6. Wat zijn onze ambities en acties?

In dit hoofdstuk geven we middels ambities aan wat we willen bereiken de komende vier jaar. In het uitvoeringsplan staat hoe we dat concreet gaan doen. De kern van de boodschap is dat we een belangrijke bijdrage willen leveren in de preventie van radicalisering.

6.1 Ambities

Ambitie 1: De basis op orde brengen in de aanpak van radicalisering

De aanpak radicalisering is een gezamenlijke verantwoordelijk van het Sociaal Domein en Openbare Orde en Veiligheid. We beleggen de rol van aandachtsfunctionaris daarom zowel bij het team Beleid Sociaal Domein als het team Openbare Orde en Veiligheid. De aandachtsfunctionaris is verantwoordelijk voor de acties die horen bij de aanpak van radicalisering. We maken een stappenplan van de meldroute signalen radicalisering. Door de basis op orde te hebben kunnen we gericht doorpakken in de uitvoering. Wanneer er casussen van radicalisering zijn worden deze opgepakt door de zorgregisseur van het Sociaal Domein in samenwerking met een adviseur Openbare Orde en Veiligheid.

Ambitie 2: Bewustwording vergroten en kennis vergaren over radicalisering

Bewustwording start met kennis. Voorlichting voor bestuurders, ambtenaren, professionals en inwoners helpt om de bewustwording te vergroten van verschillende vormen van radicalisering en de impact ervan op de gemeenschap. Daarnaast willen we dat mensen weten waar ze met signalen van radicalisering terecht kunnen. We brengen kennis en kunde bij elkaar door in samenwerking met partners, zoals het ROR, trainingen te organiseren waarin we informatie uitwisselen en van elkaar leren.

Ambitie 3: Zicht krijgen op aard en omvang van de problematiek

Het is lastig om zicht te krijgen op de aard en omvang van radicalisering. Tegelijkertijd is het wel van belang om radicalisering adequaat op te kunnen pakken en de noodzaak ervan te kunnen benadrukken. Daarom zetten we ons, samen met ketenpartners, in om de problematiek zoveel mogelijk in beeld te krijgen en te monitoren.

Ambitie 4: Integraal werken en inzetten op zorg en ondersteuning

We pakken radicalisering integraal aan door signalen uit te lopen, te interveniëren indien nodig (waarbij maatwerk geboden is) en indien nodig zorg en ondersteuning te bieden aan geradicaliseerde personen en hun omgeving.

De vier ambities werken we uit in actiepunten. Deze actiepunten staan in het uitvoeringsplan 2026-2029 aanpak radicalisering in de gemeenten Boekel, Maashorst en Land van Cuijk.

7. Evaluatie

Door te focussen op de bovenstaande ambities, creëren we een stevige basis waar we in de toekomst verder op door kunnen bouwen. Zodoende kunnen we radicalisering (eerder) voorkomen, constateren, aanpakken, en tijdig de juiste hulpverlening inzetten. Dit doen en kunnen we niet alleen. De samenwerking met lokale en regionale partners is hierin vereist.

Het lokale beleidsplan heeft een looptijd van vier jaar. In 2030 evalueren we het beleid en vindt er een mogelijke herijking plaats. Het bijgevoegde uitvoeringsplan loopt ook van 2026–2030. Voor het uitvoeringsplan voeren we een tussentijdse evaluatie in januari 2028 uit om te kijken of de actiepunten doeltreffend en doelmatig zijn uitgevoerd. Waar nodig stellen we het beleidsplan bij zodat we mee kunnen bewegen met trends en ontwikkelingen waar nieuwe acties uit voort kunnen vloeien.

Activist

Wil wereld
veranderen

Compromisbereid

Open voor
nuance

Extremist

Wil wereld
veranderen

Niet
compromisbereid

Geen dialoog

Terrorist

Wil wereld
veranderen

Niet
compromisbereid

Geweldadig

Bijlage: Definities

Dit beleid ziet op de aanpak van radicalisering. Binnen het proces van radicalisering worden er veel begrippen gebruikt die onderdeel uitmaken van radicaal gedrag, een fase aan geven of bijvoorbeeld een voedingsbodem zijn. Het is dus belangrijk om op hoofdlijnen te weten wat deze begrippen inhouden als hierover wordt gesproken. Houdt hierbij wel in gedachten dat deze begrippen veranderlijk zijn, afhankelijk van het jaartal en de samenleving waar we in leven. De definitie van terrorisme wordt bijvoorbeeld voortdurend aangepast, omdat terrorisme gedurende de afgelopen eeuwen ook is veranderd.

Van activist
tot terrorist:
radicalisering
uitgelegd

Radicalisering

Radicalisering is de groei naar extremisme en een (persoonlijk) proces waarin sprake is van een groeiende bereidheid om diepgrijpende veranderingen in de samenleving na te streven of deze te ondersteunen. Dit kan leiden tot een afzondering van de samenleving (isolationisme), wat niet per se ondemocratisch is. Dit is zichtbaar binnen het salafisme. Bij het uiteindelijk op ondemocratische wijze doorvoeren van veranderingen spreken wij van extremisme en terrorisme. (AIVD, 2025)

Ideologie

Ideologie is een denkwijze over het leven, de mensen en/of de samenleving en de manier waarop je dit als individu, groep of samenleving kan verbeteren. Denk bijvoorbeeld aan veganistisch eten, nationalisme, feminisme, of het niet meer reizen per vliegtuig.

Polarisatie

Bij polarisatie is er sprake van sterk wij-zij-denken bij zowel een individu als tussen groepen in de samenleving. Groepen kunnen daardoor meer tegenover elkaar komen te staan, waardoor onderlinge spanningen kunnen oplopen. (AIVD, 2025). Dit kan zich uiten in families, op de werkvloer en op sociale media. Denk bijvoorbeeld aan links-rechts, arm en rijk, hoog- en laagopgeleid, wel of niet vaccineren etc. Polarisation is een voedingsbodem voor radicalisering.

Wat is
polarisatie?

Activisme

Activisme vindt plaats binnen de kaders van de democratische rechtsorde. Het doel van deze persoon of groep is het overtuigen van anderen omtrent diverse standpunten. Soms wordt de wet overtreden, maar de kern is niet gericht op het ondermijnen van de democratische rechtsorde. Thema's waar veel activisme plaatsvindt zijn bijvoorbeeld asielbeleid, vrouwenrechten, immigratie, klimaat, milieu etc. (AIVD, 2025)

Extremisme

Extremisme is een fenomeen waarbij personen of groepen vanuit ideologisch motief bereid om niet-gewelddadige en/of gewelddadige activiteiten te verrichten die de democratische rechtsorde ondermijnen (AIVD, 2025). De AIVD geeft de volgende voorbeelden van gewelddadige- en niet gewelddadige ondemocratische middelen: haatzaaien, angst verspreiden, desinformatie verspreiden, intimideren, verwerpen van wet- en regelgeving, geweldplegingen, mishandelingen en een samenleving tot stand brengen waarbij de Nederlandse overheid en het rechtssysteem wordt afgewezen.

Vormen van extremisme

Extremisme is een veranderlijk fenomeen dat zich op verschillende manieren kan uiten. Zo bestaat bijvoorbeeld religieus extremisme, links-extremisme, rechts-extremisme, anti-institutioneel extremisme (soeverein) en milieu-extremisme. Dit is echter geen uitputtende opsomming, omdat er altijd nieuwe vormen van extremisme kunnen ontstaan. In het eerder al benoemde Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN), staat beschreven welke vormen van extremisme het meest actueel zijn in Nederland. Zie voor een uitleg per vorm van extremisme de [website van de AIVD](#).

Terrorisme

Extremisme leidt in een uiterste vorm tot terrorisme, als maatschappij-ontwrichtende schade wordt aangericht en/of grote groepen mensen angst wordt aangejaagd. Terrorisme is het uit ideologische motief plegen van op mensenlevens gericht geweld of het veroorzaken van maatschappij-ontwrichtende schade, met als doel de bevolking ernstige vrees aan te jagen, maatschappelijke veranderingen te bewerkstelligen en/of politieke besluitvorming te beïnvloeden (AIVD, 2025).

Jihadisme

Extremistische ideologie waarin de verheerlijking van de gewelddadige jihad centraal staat. De term jihad heeft binnen de islam twee betekenissen:

- de innerlijke of grote jihad is de innerlijke strijd van een gelovige om als goed moslim te leven;
- de uiterlijke of kleine jihad betekent de gewapende strijd om de islam te verdedigen.

De tweede betekenis van jihad leidt vaak tot gewelddadig jihadisme wat een dreiging voor de (inter)nationale veiligheid vormt. (AIVD, 2025).

Antisemitisme

Antisemitisme is een bepaalde perceptie van Joden die tot uiting kan komen als een gevoel van haat jegens Joden. Retorische en fysieke uitingen van antisemitisme zijn gericht tegen Joodse of niet-Joodse personen en/of hun eigendom en tegen instellingen en religieuze voorzieningen van de Joodse gemeenschap. (De International Holocaust Remembrance Alliance, 2016).

Anti-institutioneel extremisme (soevereinen)

Anti-institutioneel extremisme is een fenomeen waarbij personen en groepen zich vanuit ideologisch motief specifiek richten tegen democratische instituties en processen, en daarbij bereid zijn om (niet-)gewelddadige activiteiten te verrichten die de democratische rechtsorde ondermijnen (AIVD, 2025).

Maatschappelijk middenveld

Het maatschappelijk middenveld kan bestaan uit maatschappelijk betrokken organisaties, samenwerkingsverbanden of personen die een rol willen vervullen in het uitdragen van kennis van de lokale aanpak radicalisering, extremisme en terrorisme en het professionele netwerk. Welke vertegenwoordigers vanuit welk maatschappelijk middenveld relevant zijn, kan per fenomeen verschillen. Dit kan onder meer een sportvereniging, een (religieuze) stichting of een individu zijn (NCTV, 2025)